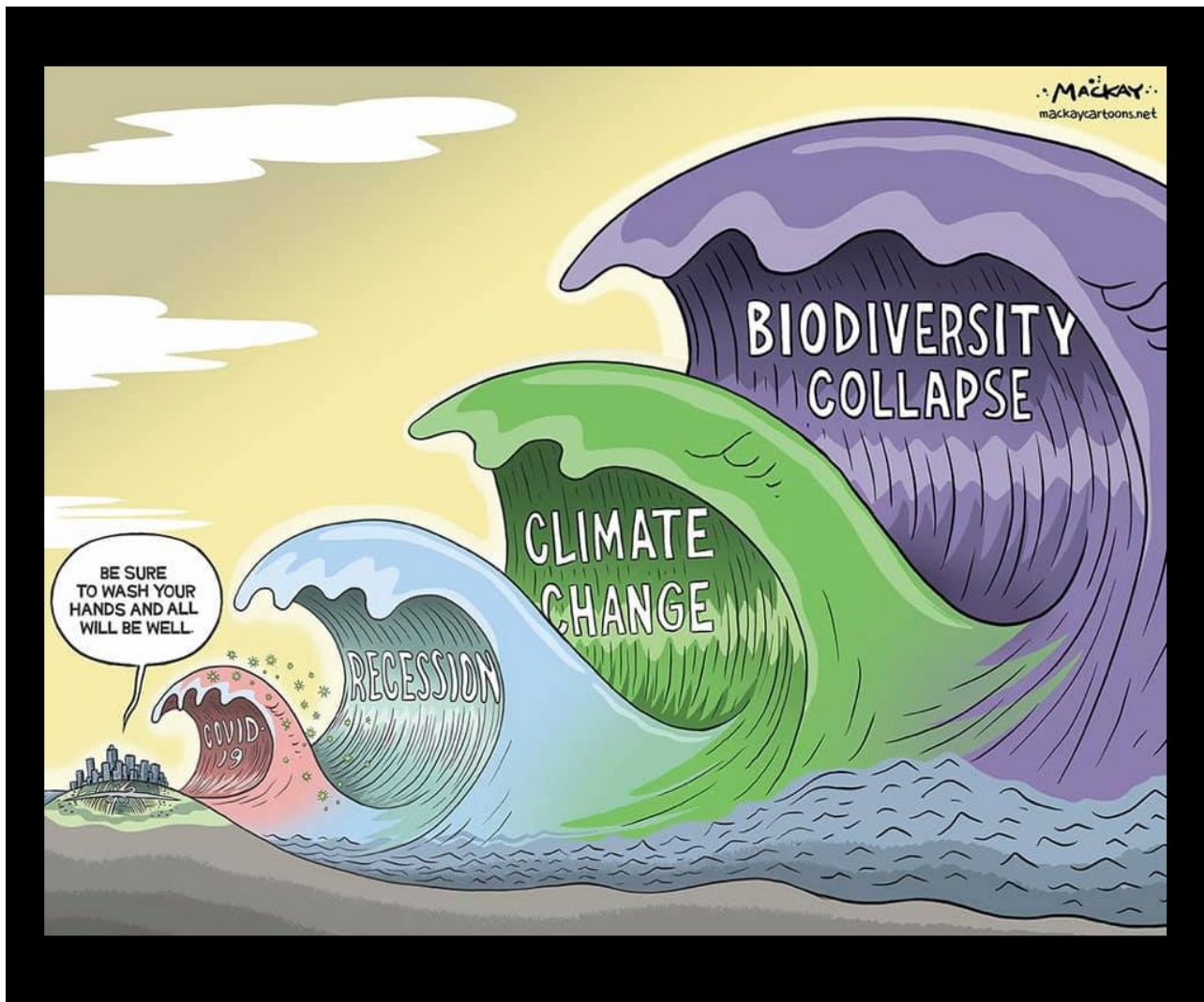

*Niko Soininen, OTT
Ympäristöoikeuden professori
Itä-Suomen yliopisto*

Johdanto erikoisnumerojen tematiikkaan: kestävyys oikeusjärjestelmän läpäisevänä kehyksenä

EU:n vihreän kehityksen ohjelma

“Vuosi vuodelta ilmakehä lämpenee ja ilmasto muuttuu. Maapallon kahdeksasta miljoonasta lajista miljoona on vaarassa kuolla sukupuuttoon. Metsät ja valtameret pilaantuvat ja tuhoutuvat.”

“Euroopan vihreän kehityksen ohjelma on vastaus näihin haasteisiin. Se on uusi kasvustrategia, jonka tavoitteena on tehdä EU:sta oikeudenmukainen ja vauras yhteiskunta, jonka talous on moderni, resurssitehokas ja kilpailukykyinen. Kasvihuonekaasujen nettopäästöistä pyritään eroon vuoteen 2050 mennessä, ja kasvuun pyritään lisäämättä resurssien käyttöä.”

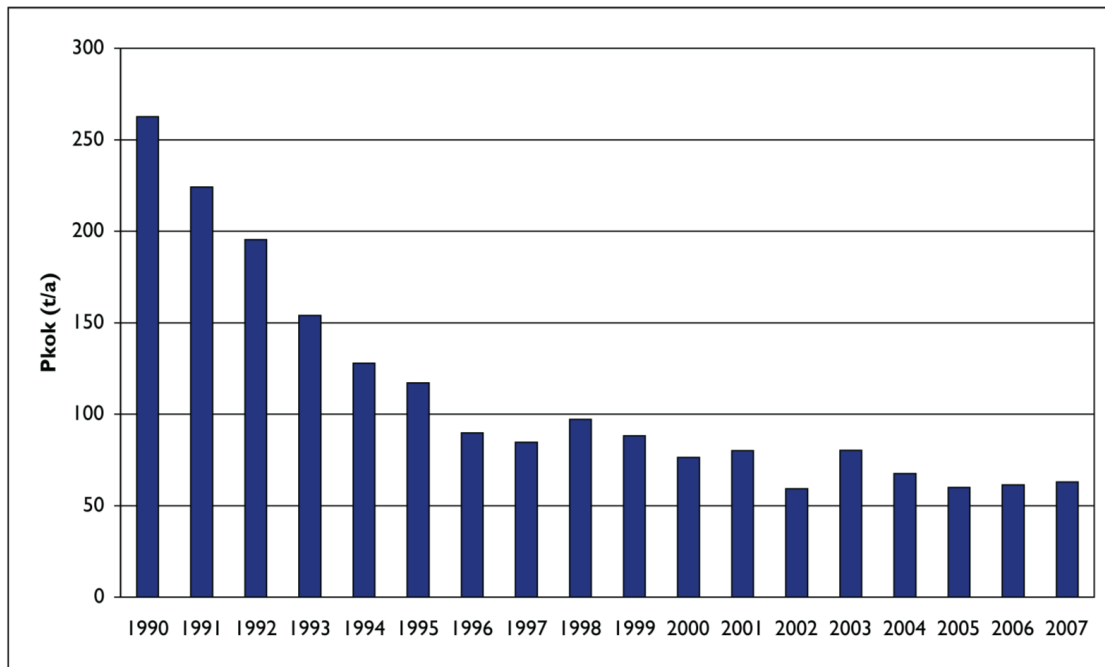
“Tavoitteena on myös suojella, hoitaa ja lisätä EU:n luonnonpääomaa sekä suojella kansalaisten terveyttä ja hyvinvointia ympäristöön liittyviltä riskeiltä ja ympäristövaikutuksilta. Tämän siirtymän on oltava oikeudenmukainen ja osallistava.”

Yhteiskunnallinen murros

”Tilanteen korjaamiseksi asteittaiset muutokset eivät enää riitä vaan **tarvitaan järjestelmätason muutoksia läpi yhteiskunnan eri sektoreiden sekä tavoitteiden ja arvomaailman muutosta.**”
(Kansainvälinen luontopaneeli 2019)

The image is a screenshot of a webpage from the Financial Times. At the top, the title "CAPITALISM. TIME FOR A RESET." is displayed in large, bold, white capital letters against a black background. Below the title, there are three navigation links: "EDITOR'S LETTER", "READ THE JOURNALISM", and "MEET THE JOURNALISTS". The main content area has a yellow background. It starts with a paragraph: "The Financial Times is your trusted guide to the new normal. In an era of disruption and fragmentation, our journalism helps you find opportunity and manage strategic risk so your business can adapt and thrive. We identify the stories that matter, holding the powerful to account. And we challenge you - leaders in the boardroom and beyond - to protect the future of free enterprise and wealth creation by pursuing profit with purpose. This is the new agenda." Below this is a sub-heading "FROM THE EDITOR" and another paragraph: "The Financial Times believes in free enterprise capitalism. It is the foundation for the creation of wealth which provides more jobs, more money and more taxes. The liberal capitalist model has delivered peace, prosperity and technological progress for the past 50 years, dramatically reducing poverty and raising living standards throughout the world. But, in the decade since the global financial crisis, the model has come under strain, particularly the focus on maximising profits and shareholder value. These principles of good business are necessary but not sufficient. The long-term health of free enterprise capitalism will depend on delivering profit with purpose. Companies will come to understand that this combination serves their self-interest as well as their customers and employees. Without change, the prescription risks being far more painful. Free enterprise capitalism has shown a remarkable capacity to reinvent itself. At times, as the historian and politician Thomas Babington Macaulay wisely noted, it is necessary to reform in order to preserve. Today, the world has reached that moment. It is time for a reset." At the bottom, there is a signature of Lionel Barber and his name printed below it.

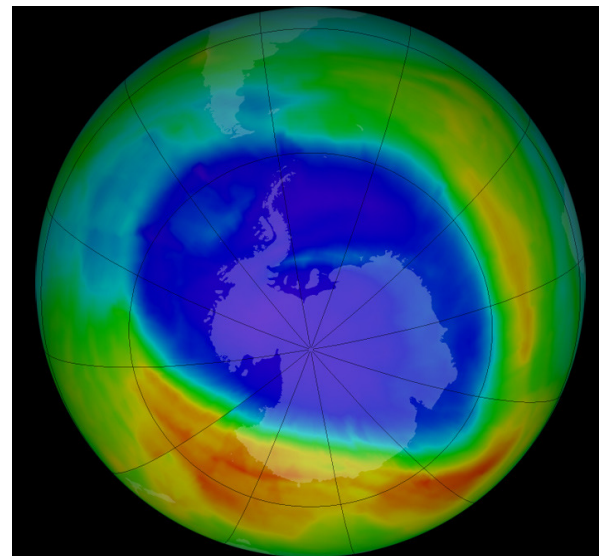
Ympäristöoikeuden vahvuudet ja rajoitteet

Kuva 9. Massa- ja paperiteollisuuden fosforipäästöjen kehitys Kaakkois-Suomessa.

Lähde: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/43103/KASra_4_2008.pdf?sequence=1&isAllowed=y

UEF // University of Eastern Finland

Lähde: <https://earthobservatory.nasa.gov/images/84382/un-panel-ozone-layer-on-the-road-to-recovery>

Tarve pohtia kestävyyttä oikeusjärjestelmän tasolla

SUOMEN YMPÄRISTÖOIKEUSTIETEEN SEURA RY
MILJÖRÄTTSLIGA SÄLLSKAPET I FINLAND RF

Seminaariohjelma 24.5.2021

Kestävyys oikeusjärjestelmän läpäisevänä kehksenä

Ajankohta: 24.5.2022 klo. 10.00–17.00

Paikka: Tieteiden talon väistötila (Aalto-yliopisto, Runeberginkatu 14–16), Helsinki, Sali A300

Ohjelma:

10.00 Suomen Ympäristöoikeustieteen Seuran (SYS ry) tervehdys, prof. Antti Belinskij

10.05 Johdanto erikoisnumeron tematiikkaan, prof. Niko Soininen

10.15 Kestävyysmurros ja oikeus, prof. Jukka Similä

10.45 Avoimuus, tasapuolinen kohtelu ja julkisten varojen tehokas käyttö – vihreiden hankintojen esteitä vai mahdollistajia?, prof. Kirsi-Maria Halonen

11.15 Kahvitauko

11.45 Poliittikkakohereksi Euroopan unionissa – haaste kestävyysmurrokselle?, yliopistonlehtori OTT Tomi Tuominen

12.15 Rikosoikeus kohtaa kestävä kehityksen haasteet, prof. Kimmo Nuotio

12.45 Lounas

13.45 Kestävyysmurros ja insolvenssioikeus – mikä kestää?, prof. Tuula Linna

14.15 Vahingonkorvausoikeus ja ilmastonmuutos, yliopistonlehtori OTT Sampo Mielityinen

14.45 Ympäristöllinen kestävyys ja sopimusoikeus, prof. Janne Kaisto

15.15 Kahvitauko

15.45 Kohti kestävämpää immateriaalioikeutta, prof. Taina Pihljarinne

16.15 Velvoiteoikeus kestävyyskysymyksen rakenteellisena sydämenä, prof. Jaakko Salminen

16.45 Tilaisuuden loppupuheenvuoro, prof. Niko Soininen

17.00 Tilaisuus päättyy

Yhteenvetoa ja pohdintaa

Fragmented government **institutions** (e.g. law dividing branches of government)

Procedural rules (e.g. due process and access to court)

Substantive rules (e.g. constitutional right to property)

Goals established in law (e.g. climate, biodiversity and water quality goals)

STEERING
Managing the direction of transitions

Law helping establish **institutions** with capacity to integrate knowledge (e.g. scientific advisory boards/panels)

Substantive rules (e.g. law supporting new uses for end-of-life products)

Procedural rules (e.g. green public procurement criteria)

BRAKE
Slowing down transitions

ACCELERATOR
Speeding up transitions